

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11 Haziran 2020
Sayı: 1743

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 12/06/2020
Sayı: 120.10-E.00000662111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünyada ve Ülkemizde devam eden COVID-19 salgınının yayılım hızını düşürmek, kontrol altına almak ve sağlık sistemimizin kapasitesini yeterli tutabilmek adına, her alanda, tüm kurum kuruluşlar ve toplumca dikkatli ve tedbirli olunması gereken bir süreçteyiz.

Bu anlamda salgın ile verilen mücadele toplumsal bir dayanışmayı gerektirmektedir.

Başta özveri ile görev yapan sağlık sektörü ve diğer acil hizmetler olmak üzere; salgın, afetler ve olağan dışı durumlarda toplumun temel ihtiyaçlarını karşılamak adına çalışması gereken sektörlerden biri de tarımsal üretim ve gıda sektörüdür.

BM Gıda Örgütü "En savunmasız insanları korumak ve salgının gıda sistemi üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletmek ve küresel gıda tedarik zincirlerini canlı tutmak için hızlı önlemler alınmadıkça, giderek artan bir gıda kriziyle karşı karşıyayız." uyarısında bulunmuştur.

2017 yılında yapılan araştırmalar, dünya genelinde yaklaşık 124 milyon insanın kronik açlıkla karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Bu rakam 2016 senesinde 108 milyon kişi olarak ölçülmüştür. Myanmar, Nijerya, Güney Sudan, Yemen, Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Suriye, gıda krizinin en yoğun olarak görüldüğü ülkelerden yalnızca birkaçıdır.

BM Gıda örgütü (FAO) nünde raporladığı üzere Koronavirüs salgını ile dünyada tarımsal üretim ve gıda sektörü önemli bir üretim kriziyle karşı karşıyadır.

Uzun zamandır ithalata bağımlı desteksiz tarım politikaları yürüten ülkemizde de gıda krizi kaçınılmaz olacaktır.

Salgın boyunca gıda kriziyle karşılaşmamak için çiftçinin üretime devamını sağlamak, üreticiye, çiftçiye üretimde teşvikeler vermek, acil önlemler almak gerekmektedir.

Bugün çiftçilerimizin büyük bölümü üretimden çekilmiş durumda, çiftçi son yirmi yılda 3,5 milyon hektar işlenebilir tarım arazisini ekmekten vazgeçti.

Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı çiftçi sayısı 2003 yılında 2,8 milyon iken günümüzde bu sayı 2,1 milyona gerilemiştir. Yaklaşık 700 bin çiftçi son derece yetersiz olan tarım desteğini bile almayı bıraktı.

Gerek üretim alanlarının daralması, gerekse çiftçi sayısındaki düşüş, tarımda bir üretim sorunu olduğunu açıkça göstermektedir.

2002 yılında 26.5 milyon hektar olan tarım alanı, 2018 yılında 3.35 milyon hektar azalarak 23.2 milyon hektar alana düştü.

2002 yılında tarım sektöründe çalışan kişi sayısı 7 milyon 458 bin kişiydi, bu sayı Aralık 2018 itibarıyla 4 milyon 795 bin kişiye düştü.

Son 18 yılda tarım sektöründe çalışan kişi sayısı 2 milyon 663 bin kişi azaldı. Tarım sektörünün istihdam içindeki payı da yüzde 35 iken 2018 yılında bu pay yüzde 17.3'e geriledi.

Tarımda durum böyleyken; çiftçinin üretime devam etmesi için acil önlemler alınmalı, üretimi güçlendirecek olası bir gıda krizine karşı gerekenler yapılmalıdır. Tarım alanlarının, tarımsal üretimin, çiftçi sayısının, kırsal alan nüfusunun sürekli düştüğü bu süreçte, ülkemizi de yoğun olarak etkileyen corona virüsü salgınının eğer tedbir alınmazsa tarım sektörüne de telafisi mümkün olmayan yıkıcı etkileri olacaktır.

Çiftçilerimizin tarım ürünlerini üretebileceği olanaklar güçlendirilmeli ve tüketicilerin de bu gıdalara uygun fiyatla ulaşması sağlanmalıdır.

5488 sayılı Tarım Kanunu gereği, bütçeden tarıma ayrılan kaynak, 2021 yılı bütçesi ve sonraki yıllar için gayrisafi millî hâsılanın en az yüzde 1'i düzeyine yükseltilmelidir.

2019 yılı destekleme ödemeleri tüm illerimiz için derhal ödenmeli, 2020 destekleme ödemeleri ise 2021 yılına sarkmadan ödenmelidir.

Bitkisel ve hayvansal ürünlerin destekleme kapsamı genişletilmeli, iyi tarım uygulamaları ve organik tarım destekleri sürdürülmeli, girdiler dâhil ek ekonomik destek paketi açıklanmalıdır.

Çiftçilerin Ziraat Bankası, özel bankalar ve Tarım Kredi Kooperatifleri'ne olan kredi borçları yapılandırılmalı, 2020 yılı için faiz alınmamalıdır.

Borç erteleme, düşük faizli kredi yanında, çiftçi borçlarının silinmesi de gündeme gelmelidir.

Çiftçilerin BAĞKUR ve SGK borçları, 2021 yılı hasat sezonu sonuna ertelenmelidir.

Kredi Garanti Fonu (KGF) kredileri tarım işletmelerini de kapsamalıdır.

TMO, buğday başta olmak üzere 2020 yılı için alım garantisi vermeli, piyasa spekülasyonlarına karşı üretim maliyetlerinin üzerinde alım fiyatı açıklamalıdır.

Üretim için gübre, tohum, ilaç, yem, mazot, elektrik gibi temel girdilerin maliyetleri düşürülmeli, tarımsal girdilere destek verilmeli, KDV indirimi dâhil üreticiyi ve üretimi rahatlatıcı önlemler ivedilikle alınmalıdır.

Covid-19 salgın sürecinde çiftçilerimizin tarımsal su kullanım borçları ertelenmeli, mümkünse su hizmetleri ücretsiz verilmelidir.

Üretimi arttırmak için Çiftçiye ÖTV'siz ve KDV'siz mazot desteği verilmeli! Nisan-Mayıs dönemi ekim dikim dönemidir. Çiftçilerin üretimine güvenle devam etmesi sağlanmalı, taban fiyat alımı güvencesi verilmelidir.

TMO, buğday başta olmak üzere 2020 yılı için taban fiyat alım garantisi vermeli, alım bedelleri derhal açıklanmalıdır!

Ziraat Odaları ve üretici birlikleriyle üretim planlaması yapılıp yöresel bazlı teşvikler hayata geçirilmelidir!

Tarımsal üretimin devamlılığı açısından temel ürünlerde arz ve tedarik planlaması yapılması için İl Pandemi Kurulları'na bağlı çalışacak İl Tarım Kurulları oluşturulmalı. Bu kurullar aracılığı ile "Tarladan-Sofraya" kadar tüm süreçleri iyileştirmek için acil eylem planları uygulamaya geçirilmelidir.

Birleşmiş Milletler'de kabul edilen "Köylüler ve Kırsalda Çalışan Diğer İnsanların Hakları" Deklarasyonu'nu bütün ülkeler gibi ülkemiz de amasız fakatsız uygulamalıdır.

Bu çerçevede zor durumda olan çiftçimizin yaşadığı mağduriyetlerinin ortaya çıkarılması, yaşadıkları sorunların detaylı olarak saptanması, geçimlerini sağlayabilmeleri, üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması, olası bir gıda krizine karşı önlem alınabilmesi, var olan gıda stoklarının tespit edilmesi konusunda bir eylem planı için gerekliliklerin araştırılması, herkese güvenceli ve yeterli gıda sağlanması yönünde eksikliklerin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

ÖZKAN YALIN S.M.
LİSAK M.V.

Kadim Durmaz

Serzet Balık

Kadim Durmaz
Tokat Milletvekili

Özgür Ceylan

Gökçekaya Mv.

Bahar Dürü

Osmanbey Mv.

Dr. Münir

Neçati Tg

Özcan

Yıldırım Kaya

Ankara

Ömer Bekir Güner

Möde

Veli Apbaba
Malatya Mv.

Buralı Erbaşı

Atilla SEBTEL

İzmir Mv.

Ali ÖZTUNÇ

Kırman Mv.

İlhan Öner Aray

Rehber Mv.

Bekir BAPERİĞEN

Manisa

Bayram Yıldırım

Gaziantep Mv.

Mahmut Tural

1743 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi